

Ügyfélszolgálat: Tel.: (72) 511-580, (20) 346-2100

Lapalapító: Talma Kiadó

Felelős szerkesztő: Kósa Pál

Szerkesztőség:

Csorba Csaba, Dénes József, Karczag Ákos,
Kónig Frigyes, Nováki Gyula, Simon Zoltán,
Sisa József, Szabó Tibor, Virág Zsolt

Kiadja a Talma Bt.

Felelős kiadó a Talma Bt. igazgatója

Kiadó és szerkesztőség:

7639 Kökény, Kossuth L. u. 1/C.

Tel.: (72) 511-580, (20) 346-2100

Fax: (72) 511-580

Levelezési cím:

Talma Bt., 7611 Pécs, Pf.: 16.

E-mail: vkt@varlap.hu

Online kiadás: www.varlap.hu

Lapterv: Müller Péter

Olvasószerkesztő: Kósa Regina

Tördelés: Kósa Veronika

Nyomda: Pauker Nyomda

ISSN: 1786-7150

Hirdetésfelvétel:

Tel.: (72) 511-580, (20) 346-2100

Előfizetésben terjeszti

a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága
1008 Budapest, Orczy tér 1.

Előfizethető valamennyi postán,
kézbesítőknél,

e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu

és faxon: 303-3440.

További információ: 06 80/444-444

Árusításban terjeszti a Lapker Zrt.

Címlapfotó: A selmecbányai Óvár látképe
(Fotó: Kósa Veronika)

Lapunk
kiadását támogatta:

Kedves Olvasóink!

Egy igazi ünnepi csokrot adunk át Önöknek. Reméljük meglepedéssel és érdeklődéssel olvassák majd decemberi számunk írásait is. Ha belepillantanak az elmúlt nyolc év alatt megjelent lapjainkba, meggyőződhetnek róla, mennyi olvasói élményt próbáltunk nyújtani.

Az igazi kritikát azonban mindig a piac mondja ki egy folyóirat felett. Azok az olvasók teszik lehetővé kiadványunk folyamatos megjelenését, akik megvásárolják, ilyen formában is honorálják munkálkodásunkat. Köszönjük, hogy az évek során rengeteg egyéb kötelezettségeik mellett lapunkra is áldozni tudtak.

Nem akarunk ünneprontók lenni, azonban rossz hírt is közölnünk kell. A válság éveiben kiadásaink fokozatosan nőttek, vásárlóink, előfizetőink száma fogyatkozott, lapunk támogatása pedig drasztikusan csökkent. Ha megvonjuk ennek a mérlegét, be kell látnunk, hogy ebben a formában a Várak, kastélyok, templomok folyóirat kiadása már nem vállalható szerény méretű családi vállalkozásunk számára.

Nagyobb kiadó nem mutatott érdeklődést lapunk iránt (mert szerintük „nem jó reklámhordozó, túl igényes, drága a megjelenése, túl szűk szakmai réteget szólít meg”), ezért egyetlen lehetőséget látunk arra, hogy továbbra is megmaradhasson a „Várlap”. Megkérjük Kedves Olvasóinkat, hogy fogjanak össze velünk, és együtt teremtjük meg azokat a feltételeket, amelyek kiadványunk további megjelenését lehetővé teszik!

Kérjük, figyelmesen olvassák el előfizetőink és hírlapárús vásárlóink is a 45. oldalon található tájékoztatónkat. Abban az új előfizetői rendszer bemutatása mellett, az előfizetéssel kapcsolatos gyakorlati teendőket, és új terjesztési elképzelésünket is közöljük.

Boldog békés karácsonyt, és sikerekben gazdag új esztendőt kívánunk a szerkesztők nevében is:

Kósa Pál felelős kiadó

Tartalom

Műhely

- 4 OROSS ANDRÁS: Várépítkezések a 17–18. század fordulóján
- 8 SÓFALVI ANDRÁS: Árpád-kori toronyvárak a Rika-erdőben
- 12 WINKLER GUSZTÁV: Ingolstadt erődvárosa
- 14 BERTÓK GÁBOR: A rejtőzködő vokányi bencés kolostor

Krónika

- 16 KARCZAG ÁKOS: Petőfivel várról-várra
- 20 IFJ. RABÁR FERENC: A munkácsi vár 1848 őszén
- 24 PUSZTAI TAMÁS: A Miskolc nemzetség által alapított tapolcai bencés apátság
- 29 CSORBA CSABA: Téglavárak a Kárpát-medencében
- 32 VIRÁG ZSOLT: A lovászpatonai Festetics–Somogyi–Esterházy-kastély
- 35 GURZÓ K. ENIKŐ: Zsombolya rövid életű kastélya

Galéria

- 25 NOVÁKI GYULA: Szarvaskő vára
- 28 SZABÓ TIBOR: A zólyomi Anjou vár

Útikalauz

- 38 SISA JÓZSEF: Várak a portugál végeken
- 41 KÓSA PÁL: A mosztári Öreg híd üzenete

Kaleidoszkóp

- 44 Fotópályázat
- 45 Tájékoztató a 2013-as előfizetésről
- 46 A 2012. évfolyam tartalomjegyzéke
- 47 Szerzőink voltak 2012-ben
- 48 Médiaismertető
- 49 Eseményműtár
- 50 Rejtvény